

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

1. december 2008*

I sag C-388/08 PPU,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 35 EU, indgivet af Korkein oikeus (Finland) ved afgørelse af 5. september 2008, indgået til Domstolen samme dag, i straffesagen mod:

Artur Leymann

Aleksei Pustovarov,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas, og dommerne J.N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, P. Lindh (refererende dommer) og A. Arabadjiev,

generaladvokat: J. Mazák
justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

* Processprog: finsk.

på grundlag af den forelæggende rets anmodning af 5. september 2008, indgået til Domstolen samme dag, om at undergive sagen en hasteprocedure i henhold til procesreglementets artikel 104b,

idet Tredje Afdeling ved beslutning af 11. september 2008 har efterkommet denne anmodning,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. november 2008,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Artur Leymann ved asianajaja M. Annala

- Aleksei Pustovarov ved oikeustieteen maisteri H. Tuominen

- den finske regering ved A. Guimaraes-Purokoski, som befuldmægtiget

- den spanske regering ved J.M. Rodríguez Cárcamo, som befuldmægtiget

- den nederlandske regering ved C. ten Dam, som befuldmægtiget

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved I. Koskinen og R. Troosters samt ved S. Grünheid, som befuldmægtigede,

og efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 27, stk. 2-4, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT L 190, s. 1, herefter »rammeafgørelsen«).

- 2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en straffesag anlagt i Finland mod Artur Leymann og Aleksei Pustovarov, som er tiltalt for at have begået en grov (törkeä) narkotikalovovertrædelse, og som er blevet overgivet til de finske myndigheder på grundlag af europæiske arrestordre.

Retsforskrifter

Unionsretlige bestemmelser

3 Rammeafgørelsens artikel 2, stk. 1, bestemmer:

»En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold, der efter den udstedende medlemsstats lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tolv måneder [...]«

4 Rammeafgørelsens artikel 2, stk. 2, opregner 32 lovovertrædelser, heriblandt ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer, der, såfremt de straffes efter den udstedende medlemsstats lovgivning med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning på mindst tre år som defineret i den udstedende medlemsstats lovgivning, medfører overgivelse på grundlag af en europæisk arrestordre uden kontrol af dobbelt strafbarhed.

5 I henhold til rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, kan kontrollen af den dobbelte strafbarhed ske, når der er tale om andre end de i rammeafgørelsens artikel 2, stk. 2, nævnte lovovertrædelser.

- 6 Rammeafgørelsens artikel 3 opregner de obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.
- 7 Rammeafgørelsens artikel 4 opregner de fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.
- 8 Rammeafgørelsens artikel 8 vedrører den europæiske arrestordres indhold og form. De oplysninger, som kræves i henhold til artikel 8, stk. 1, litra d) og e), er følgende:
- »d) lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig i relation til artikel 2
- e) en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri«.
- 9 Rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, bestemmer, at [...] »en person, der er overgivet, ikke [kan] retsforfølges, idømmes straf eller på anden måde tilbageholdes for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet«, bortset fra de i artikel 27, stk. 1, omhandlede tilfælde, hvorefter samtykke til en sådan overgivelse kan formodes at være givet, og de i artikel 27, stk. 3, omhandlede tilfælde.

10 Rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, bestemmer, at »stk. 2 [ikke] finder [...] anvendelse i følgende tilfælde:

- a) Hvis den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade den medlemsstat, han er overgivet til, har undladt dette inden for 45 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til denne medlemsstats territorium efter at have forladt det.

- b) Hvis lovovertrædelsen ikke kan straffes med frihedsberøvelse.

- c) Hvis retsforfølgningen ikke medfører anvendelse af en foranstaltning, der begrænser den pågældendes personlige frihed.

- d) Hvis den pågældende vil blive pålagt en straf eller en foranstaltning, der ikke indebærer frihedsberøvelse, herunder bødestraf eller en anden foranstaltning, der måtte træde i stedet for bøde, også selv om denne straf eller foranstaltning begrænser den pågældendes personlige frihed.

- e) Hvis den pågældende har givet sit samtykke til overgivelse, eventuelt samtidig med at han giver afkald på anvendelse af specialitetsreglen, i henhold til artikel 13.

- f) Hvis den pågældende efter overgivelsen udtrykkeligt giver afkald på anvendelse af specialitetsreglen for specifikke lovovertrædelser, der er begået inden overgivelsen. [...]

- g) Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed, der har overgivet den pågældende, giver sit samtykke i henhold til stk. 4.«

11 Rammeafgørelsens artikel 27, stk. 4, har følgende ordlyd:

»Anmodningen om samtykke skal indgives til den fuldbyrdende judicielle myndighed med de i artikel 8, stk. 1, omhandlede oplysninger og ledsaget af en oversættelse som anført i artikel 8, stk. 2. Samtykke skal gives, når den lovovertrædelse, for hvilken der er anmodet om samtykke, i sig selv giver anledning til overgivelse i henhold til rammeafgørelsens bestemmelser. Samtykke skal nægtes af de årsager, der er nævnt i artikel 3, og kan ellers kun nægtes af de årsager, der er nævnt i artikel 4. Afgørelsen skal træffes senest 30 dage efter modtagelse af anmodningen.

[...]«

12 I medfør af rammeafgørelsens artikel 31, stk. 1, erstatter rammeafgørelsen de tilsvarende bestemmelser i flere konventioner, som finder anvendelse ved udlevering mellem medlemsstaterne, herunder navnlig den europæiske konvention om udlevering, undertegnet den 13. december 1957, konventionen om en forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union, vedtaget på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union og undertegnet den 10. marts 1995 (EFT C 78, s. 2), og konventionen om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, vedtaget på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union og undertegnet den 27. september 1996 (EFT C 313, s. 12, herefter »konventionen af 1996«).

13 Det fremgår af meddelelsen om Amsterdamtraktatens ikrafttrædelsesdato, offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 1. maj 1999 (EFT L 114, s. 56), at Republikken Finland har fremsat en erklæring i henhold til artikel 35, stk. 2, EU, hvorved den godkender Domstolens kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse i henhold til bestemmelserne i artikel 35, stk. 3, litra b), EU.

Nationale bestemmelser

- 14 I medfør af § 1 i kapitel 50 i den finske straffelov (rikoslaki i den affattelse, som følger af lov nr. 1304/1993), som var i kraft på det tidspunkt, hvor de forhold, som er omtalt i anklageskriftet, blev begået, er den, som ulovligt indfører eller forsøger at indføre, transporterer, lader transportere, sælger, forhandler, overgiver til tredjemand eller på anden måde distribuerer eller forsøger at distribuere, eller som besidder eller forsøger at skaffe sig, narkotika, skyldig i handel med narkotika.
- 15 § 2 i kapitel 50 i samme lov definerer grov narkotikakriminalitet som en lovovertrædelse, der bl.a. vedrører et særligt farligt narkotisk stof eller et stort parti narkotika, og lovovertrædelsen vurderet i sin helhed må anses for grov. Den, som er skyldig i en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika, idømmes en fængselsstraf på minimum et år og maksimum ti år.
- 16 Lov nr. 1286/2003 om udlevering mellem Finland og de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union (rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annettu laki (1286/2003)) tilsigter at gennemføre rammeafgørelsen. I henhold til denne lovs § 14 skal begæringen om anholdelse og overgivelse angive lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig når der er tale om forhold, hvor kravet om dobbelt strafbarhed ikke finder anvendelse, samt en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunktet, stedet og i hvilket omfang den person, som begæres overgivet, har deltaget heri.
- 17 I henhold til samme lovs § 58, stk. 1, kan den person, som er blevet overgivet til Finland af en medlemsstat, ikke tiltales, idømmes straf eller frihedsberøves for en lovovertrædelse, som er begået inden person blev overgivet, bortset fra den lovovertrædelse, for hvilken han er blevet overgivet. I henhold til § 58, stk. 2, finder dette forbud bl.a. ikke anvendelse, hvis straffesagen ikke resulterer i en frihedsberøvelse

af den overgivne person, eller hvis den medlemsstat, som har foretaget overgivelsen, giver samtykke til, at forbuddet ophæves.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 18 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører to straffesager mod henholdsvis Artur Leymann og Aleksei Pustovarov, over for hvilke de finske myndigheder har rejst tiltale for at have begået en grov narkotikalovovertrædelse. De pågældende personer er blevet fængslet, Artur Leymann på grundlag af en afgørelse afsagt in absentia af Helsingin käräjäoikeus (retten i første instans i Helsinki) den 21. marts 2006, og Aleksei Pustovarov på grundlag af en afgørelse afsagt in absentia af samme ret den 5. maj 2006.

Artur Leymann

- 19 Anklagemyndigheden i Helsinki har ved europæisk arrestordre af 21. marts 2006 anmodet den polske judicielle myndighed om at arrestere og med henblik på retsforfølgning overgive Artur Leymann, som var mistænkt for at have begået en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika i perioden fra den 1. januar 2005 til den 21. marts 2006. Ifølge denne arrestordre havde Artur Leymann med medskyldiges hjælp ulovligt indført et stort parti amfetamin til Finland med henblik på videresalg, idet bemærkes, at amfetamin er et stof, som anses for et særligt farligt narkotika.
- 20 Den polske judicielle myndighed traf den 28. juni 2008 afgørelse om at overgive Artur Leymann til Republikken Finland på grundlag af den begæring, som var indeholdt i den nævnte arrestordre.

- 21 Den 2. oktober 2006 rejste anklagemyndigheden i Helsinki tiltale mod Artur Leymann ved Helsingin käräjäoikeus for at have begået en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika i perioden fra den 15. til den 26. februar 2006. Ifølge anklageskriftet havde Artur Leymann sammen med Aleksei Pustovarov og andre personer indført 26 kg hash til Finland med henblik på videresalg. Artur Leymann blev fremstillet som en person, som havde udført indførslen, mens Aleksei Pustovarov og en anden person havde organiseret handelen. Varen var blevet transporteret til byen Kouvola (Finland) via havnen i Hanko (Finland) i en personbil og var derefter blevet hentet af en anden person.
- 22 Anklagemyndigheden i Helsinki anførte, at den, inden sagen kom for Helsingin käräjäoikeus, af Republikken Polens repræsentant ved Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust) var blevet oplyst om, at det ikke var nødvendigt at anmode denne medlemsstat om samtykke i medfør af rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4, til at retsforfølge Artur Leymann for at have begået en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika ved at have indført hash, idet overgivelsen var sket på grundlag af en mistanke om handel med amfetamin.
- 23 Den 7. november 2006 fandt Helsingin käräjäoikeus — over for hvilken der ikke var blevet rejst nogen indsigelse med hensyn til overgivelsen af eller tiltalerejsningen — de påståede gerningsmænd, herunder Artur Leymann, skyldige i lovovertrædelsen og idømte sidstnævnte en fængselsstraf.
- 24 Artur Leymann appellerede dommen til Helsingin hovioikeus (appelretten i Helsinki), idet han gjorde gældende, at han ikke burde være blevet retsforfulgt for en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika (hash) begået i perioden fra den 15. til den 26. februar 2006, idet han ikke var blevet overgivet til den finske domstol for denne lovovertrædelse. Ved afgørelse af 16. august 2007 fandt denne domstol, at Helsingin käräjäoikeus havde opnået samtykke fra den polske judicielle myndighed, via dennes repræsentant ved Eurojust, til at rejse tiltale mod Artur Leymann for denne lovovertrædelse.

25 Den 30. november 2007 realitetsbehandlede Helsingin hovioikeus sagen, og Artur Leymann blev idømt en fængselsstraf på tre år og fire måneder. Selv om det af forelæggelsesafgørelsen fremgår, at Artur Leymann har været frihedsberøvet siden det øjeblik, hvor han blev anholdt i forbindelse med overgivelsesproceduren, følger det af de oplysninger, som hans advokat har givet under retsmødet ved Domstolen, at han i februar 2008 blev betinget løsladt.

Aleksei Pustovarov

26 Ved europæisk arrestordre af 8. maj 2006 anmodede anklagemyndigheden i Helsinki den spanske judicielle myndighed om at anholde og med henblik på retsforfølgning overgive Aleksei Pustovarov, som var mistænkt for at have begået en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika i perioden fra den 19. til den 25. februar 2006. Ifølge denne arrestordre havde Aleksei Pustovarov med medskyldiges hjælp ulovligt indført et stort parti amfetamin til Finland med henblik på videresalg, idet bemærkes, at amfetamin anses for et særligt farligt narkotika. Han blev fremstillet som den person, der havde organiseret indførslen og videresalget. Den europæiske arrestordre vedrørte ligeledes to andre grove lovovertrædelser bestående i handel med narkotika i form af indførsel af store mængder hash med henblik på videresalg, den ene begået i løbet af september og oktober 2005, den anden begået i løbet af november måned samme år.

27 Den 20. juni 2006 traf den spanske judicielle myndighed afgørelse om at overgive Aleksei Pustovarov til Republikken Finland på grundlag af den begæring, som var indeholdt i den europæiske arrestordre af 8. maj 2006.

28 Den 2. oktober 2006 rejste anklagemyndigheden i Helsinki tiltale over for Aleksei Pustovarov ved Helsingin käräjäoikeus for de forhold, som er angivet i denne doms præmis 21.

- 29 Den 24. oktober 2006, mens sagen verserede for denne ret, udstedte nævnte anklagemyndighed en ny europæisk arrestordre, i medfør af hvilken den anmodede den spanske judicielle myndighed om samtykke med henblik på at Aleksei Pustovarov kunne retsforfølges for en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika begået i perioden fra den 19. til den 25. februar 2006 i form af indførsel med henblik på videresalg af et stort parti hash og ikke amfetamin, som det var anført i den oprindelige arrestordre.
- 30 Ved dom af 7. november 2006, afsagt inden der blev opnået samtykke fra den spanske judicielle myndighed vedrørende den anden arrestordre, idømte Helsingin käräjäoikeus Aleksei Pustovarov en fængselsstraf for at have begået de forhold, som er beskrevet i anklageskriftet, og som udgjorde en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika begået i perioden fra den 15. til den 26. februar 2006, samt de to andre grove lovovertrædelser bestående i handel med narkotika, som han var anklaget for.
- 31 Aleksei Pustovarov appellerede denne dom til Helsingin hovioikeus, idet han gjorde gældende, at han ikke burde have været blevet retsforfulgt for en grov overtrædelse bestående i handel med narkotika (hash) begået i perioden fra den 15. til den 26. februar 2006, henset til, at han ikke var blevet overgivet til den finske domstol for denne lovovertrædelse.
- 32 Den 11. juli 2007 gav den spanske judicielle myndighed samtykke til, at Aleksei Pustovarov kunne retsforfølges af de grunde, som var angivet i den anden europæiske arrestordre.
- 33 Helsingin hovioikeus fandt, at samtykket fra den spanske judicielle myndighed, selv om det var opnået efter dommen afsagt af Helsingin käräjäoikeus, gjorde det muligt for den at træffe afgørelse vedrørende den grove lovovertrædelse bestående i handel med narkotika begået i perioden fra den 15. til den 26. februar 2006, og som Aleksei Pustovarov var anklaget for.

- 34 Ved dom af 30. november 2007 idømte Helsingin hovioikeus Aleksei Pustovarov en fængselsstraf på en samlet varighed af fem år og otte måneder for denne lovovertrædelse samt for de to andre lovovertrædelser, som han var anklaget for.

Appellerne for den forelæggende ret

- 35 Den 28. maj 2008 fik Artur Leymann og Aleksei Pustovarov tilladelse til at appellere dommen til Korkein oikeus (Finlands Højesteret) for så vidt angår spørgsmålet, om specialitetsprincippet som indeholdt i den nationale lovgivning, som gennemfører rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, er til hinder for, at de retsforfølges for en grov lovovertrædelse bestående i handel med narkotika i form af hash begået i perioden fra den 15. til den 26. februar 2006.

De præjudicielle spørgsmål

- 36 Korkein oikeus har under disse omstændigheder besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

- »1) Hvorledes skal udtrykket »andre [...] lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet«, som anvendes i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, fortolkes, og mere præcist, hvilke kriterier er relevante for at afgøre, om den beskrivelse af de faktiske omstændigheder, som danner grundlag for rejningen af tiltale, adskiller sig fra den beskrivelse, som har dannet grundlag for overgivelsen, således at der er tale om en »anden lovovertrædelse«, som kun kan retsforfølges med det samtykke, som er omhandlet i artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4?

- 2) Skal rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, fortolkes således, at samtykkeproceduren i artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4, skal finde anvendelse i et tilfælde, hvor såvel arrestordren som det endelige anklageskrift [vedrørte] en (grov) lovovertrædelse bestående i handel med narkotika, men hvor beskrivelsen af de faktiske forhold i anklageskriftet siden er blevet ændret, således at det vedrørte en anden kategori af narkotika end den kategori, som var nævnt i arrestordren?

- 3) Hvorledes skal rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, hvorefter en person, der er blevet overgivet, ikke kan retsforfølges, idømmes straf eller på anden måde tilbageholdes for andre lovovertrædelser, fortolkes, når navnlig henses til samtykkeproceduren i artikel 27, stk. 4, og bestemmelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), hvorefter »specialitetsreglen« ikke finder anvendelse, hvis retsforfølgningen ikke medfører anvendelse af en foranstaltning, der begrænser den pågældendes personlige frihed?
 - a) I de tilfælde, som er omfattet af samtykkeproceduren, skal de ovennævnte bestemmelser fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at den omhandlede lovovertrædelse resulterer i, at der rejses tiltale, at en retssag finder sted, og at der afsiges dom inden modtagelse af samtykket, forudsat at den person, som mistænkes for lovovertrædelsen, ikke underlægges foranstaltninger, der begrænser vedkommendes frihed?

 - b) Hvilken betydning skal det tillægges, at en straffesag, som indebærer en begrænsning af friheden, vedrører flere lovovertrædelser, hvoraf en henhører under samtykkeproceduren? Skal de ovennævnte bestemmelser da fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at sidstnævnte lovovertrædelse resulterer i, at der rejses tiltale, at en retssag finder sted, og at der afsiges dom inden modtagelsen af samtykket, selv om den mistænkte i løbet af sagen er blevet underlagt en foranstaltning, der begrænser vedkommendes frihed, når denne begrænsning i henhold til loven kan begrundes med andre tiltalepunkter?«

Hasteproceduren

- 37 Ved skrivelse af 5. september 2008, indgivet til Domstolens Justitskontor samme dag, har Korkein oikeus anmodet om, at den præjudicielle forelæggelse undergives hasteproceduren i procesreglementets artikel 104b.
- 38 Den forelæggende ret har som begrundelse for denne anmodning henvist til, at Aleksei Pustovarov på nuværende tidspunkt afsoner en fængselsstraf for forskellige lovovertrædelser, heriblandt ulovlig indførsel af 26 kg hash, og at det er denne procedure, som har givet anledning til anmodningen om præjudiciel afgørelse. Den pågældende vil blive betinget løsladt den 18. marts 2009. Denne domstol har bekræftet, at dersom der sås bort fra anklageskriftet vedrørende denne lovovertrædelse, ville den straf, som Aleksei Pustovarov er blevet idømt, blive nedsat, og han ville blive løsladt tidligere.
- 39 Efter forslag fra den refererende dommer, og efter at have hørt generaladvokaten, har Domstolen (Tredje Afdeling) besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodning om at undergive den præjudicielle forelæggelse en hasteprocedure.

Om de præjudicielle spørgsmål

- 40 Indledningsvis bemærkes, at Domstolen, som det fremgår af denne doms præmis 13, i henhold til artikel 35 EU i det foreliggende tilfælde er kompetent til at træffe afgørelse om fortolkningen af rammeafgørelsen.

Det første spørgsmål

- 41 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilke kriterier der er relevante for at afgøre, om der rejses tiltale mod den overgivne person for en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, hvilket nødvendiggør en iværksættelse af samtykkeproceduren i artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4.
- 42 Som det fremgår af rammeafgørelsens artikel 1, stk. 1 og 2, og af femte til syvende samt ellefte betragtning hertil, har den til formål at erstatte det multilaterale udleverings-system mellem medlemsstaterne med en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrkelse eller retsforfølgning på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse. Rammeafgørelsen tilsigter navnlig at fremme og fremskynde det retlige samarbejde (jf. dom af 3.5.2007, sag C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, Sml. I, s. 3633, præmis 28).
- 43 Rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2 indeholder specialitetsreglen, hvorefter en person, der er overgivet, ikke kan retsforfølges, idømmes straf eller på anden måde tilbageholdes for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet.
- 44 Denne regel har baggrund i den fuldbyrdende medlemsstats suverænitet og giver den eftersøgte person ret til kun at retsforfølges, idømmes straf eller på anden måde tilbageholdes for den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende er overgivet.

- 45 Medlemsstaterne kan give afkald på anvendelsen af specialitetsreglen i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 27, stk. 1. Den nævnte regel indeholder desuden flere undtagelser fastsat i artikel 27, stk. 3.
- 46 Med henblik på at fastlægge rækkevidden af rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, og nærmere bestemt begrebet »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, må der tages hensyn til formålet med rammeafgørelsen.
- 47 Det bemærkes herved, at femte betragtning til rammeafgørelsen understreger, at Den Europæiske Unions erklærede mål, at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder.
- 48 Samme betragtning tilføjer, at de traditionelle samarbejdsrelationer, som hidtil har bestået mellem medlemsstaterne, bør erstattes med en ordning med fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område, både afgørelser før domsafsigelsen og endelige afgørelser.
- 49 Det anføres i rammeafgørelsens sjette betragtning, at den europæiske arrestordre er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesten« i det retlige samarbejde.

50 I henhold til tiende betragtning til rammeafgørelsen er ordningen med den europæiske arrestordre baseret på en høj grad af tillid mellem medlemsstaterne.

51 Princippet om gensidig anerkendelse, der er en forudsætning for rammeafgørelsen, indebærer ligeledes i medfør af rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2, at medlemsstaterne i princippet har pligt til at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre. Medlemsstaterne bør eller kan således kun nægte at fuldbyrde en sådan ordre i de tilfælde, som er opregnet i rammeafgørelsens artikel 3 og 4.

52 For at afgøre, om en eftersøgt person skal overgives med henblik på retsforfølgning for en lovovertrædelse defineret i den nationale lov, som finder anvendelse i den udstedende medlemsstat, skal den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat på grundlag af bestemmelserne i rammeafgørelsens artikel 2 undersøge den beskrivelse af lovovertrædelsen, som er indeholdt i den europæiske arrestordre. Denne beskrivelse skal i overensstemmelse med den formular, som findes i bilaget til rammeafgørelsen, indeholde de oplysninger, som er angivet i rammeafgørelsens artikel 8, dvs. lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri, samt strafferammen for lovovertrædelsen.

53 Som Kommissionen har anført i sine indlæg, er begæringen om overgivelse baseret på oplysninger, som afspejler efterforskningen på tidspunktet for udstedelsen af den europæiske arrestordre. Det er således muligt, at de angivne faktiske omstændigheder i løbet af proceduren ikke længere i alle henseender svarer til de faktiske omstændigheder, som oprindeligt blev angivet. De oplysninger, der er indgået, kan resultere i en præcisering, endog en ændring af de forhold, der udgør lovovertrædelsen, som oprindeligt lå til grund for udstedelsen af den europæiske arrestordre.

- 54 Begreberne »retsfølges«, »idømmes straf« eller »tilbageholdes« i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, angiver, at begrebet »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, skal bedømmes under hensyntagen til de forskellige faser i proceduren og i lyset af hvert proceduremæssigt skridt, som kan ændre den retlige beskrivelse af lovovertrædelsen.
- 55 Med henblik på at bedømme, i lyset af samtykkekravet, om et proceduremæssigt skridt resulterer i en »anden lovovertrædelse« end den, som er indeholdt i den europæiske arrestordre, er det nødvendigt at sammenligne beskrivelsen af lovovertrædelsen i den europæiske arrestordre med den beskrivelse, som optræder i det senere procesdokument.
- 56 At opstille et krav om, at der skal opnås samtykke fra den fuldbyrdende medlemsstat ved enhver ændring i beskrivelsen af forholdene, går videre, end hvad der følger af specialitetsreglen og griber ind i rammeafgørelsens formål om at fremskynde og forenkle det i rammeafgørelsen omhandlede retlige samarbejde mellem medlemsstaterne.
- 57 Med henblik på at afgøre, om der er tale om en »anden overtrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, må det undersøges, om de forhold, der udgør lovovertrædelsen, i henhold til den retlige beskrivelse fra den udstedende medlemsstat er de forhold, for hvilke personen er blevet overgivet, og om der er tilstrækkelig overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af arrestordren, og de oplysninger, der er nævnt i det senere procesdokument. Ændringer med hensyn til tid og sted er tilladt, forudsat at de fremgår af de oplysninger, som er blevet indsamlet i løbet af den procedure, som finder anvendelse i den udstedende medlemsstat med hensyn til den adfærd, som er beskrevet i arrestordren, at de ikke ændrer lovovertrædelsens karakter, og at de ikke medfører grunde til at afslå fuldbyrdelse i henhold til rammeafgørelsens artikel 3 og 4.

58 Det tilkommer den kompetente nationale domstol i lyset af de kriterier, som er nævnt i denne doms foregående præmis, at undersøge, om den lovovertrædelse, som er beskrevet i anklageskriftet, udgør en anden lovovertrædelse end den, som er beskrevet i arrestordrene udstedt over for Artur Leymann og Aleksei Pustovarov.

59 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at det med henblik på at afgøre, om der er tale om en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, og som nødvendiggør iværksættelse af samtykkeproceduren i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4, er nødvendigt at undersøge, om de forhold, der udgør lovovertrædelsen, i henhold til den retlige beskrivelse fra den udstedende medlemsstat er de forhold, for hvilke personen er blevet overgivet, og om der er tilstrækkelig overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af arrestordren, og de oplysninger, der er nævnt i det senere procesdokument. Ændringer med hensyn til tid og sted er tilladt, forudsat at de fremgår af de oplysninger, som er blevet indsamlet i løbet af den procedure, som finder anvendelse i den udstedende medlemsstat med hensyn til den adfærd, som er beskrevet i arrestordren, at de ikke ændrer lovovertrædelsens karakter, og at de ikke medfører grunde til at afslå fuldbyrdelse i henhold til rammeafgørelsens artikel 3 og 4.

Det andet spørgsmål

60 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om en ændring i beskrivelsen af lovovertrædelsen, som udelukkende vedrører arten af det omhandlede narkotika, uden at den retlige beskrivelse af lovovertrædelsen ændres, indebærer, at der er tale om en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2, og gør det nødvendigt at anvende samtykkeproceduren i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4.

- 61 I hovedsagen vedrører anklageskriftet indførsel af hash, mens arrestordren vedrører indførsel af amfetamin.
- 62 Der er imidlertid tale om en lovovertrædelse med en strafferamme på mindst tre års fængsel, og som er omfattet af kategorien »ulovlig handel med narkotika« i rammeafgørelsens artikel 2, stk. 2.
- 63 Det andet spørgsmål skal derfor besvares med, at under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, kan en ændring i beskrivelsen af lovovertrædelsen vedrørende arten af det omhandlede narkotika ikke i sig selv indebære, at der er tale om en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 2.

Det tredje spørgsmål

- 64 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvorledes undtagelsen til specialitetsreglen i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra c), skal fortolkes, henset til samtykkeproceduren i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 4. Den forelæggende ret spørger navnlig, om en person i medfør af disse bestemmelser kan retsforfølges eller idømmes straf for en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, som kræver samtykke fra den fuldbyrdende medlemsstat, inden modtagelsen af dette samtykke, forudsat at det ikke medfører anvendelse af en foranstaltning, der begrænser den pågældendes personlige frihed. Den forelæggende ret spørger ligeledes, om den omstændighed, at den omhandlede person desuden er tilbageholdt på grundlag af andre anklagepunkter, som juridisk kan begrunde hans tilbageholdelse, har betydning for muligheden for at retsforfølge og idømme ham straf for denne »anden lovovertrædelse«.

- 65 Indledningsvis bør det præciseres, at det tredje spørgsmål kun opstår, hvis de kompetente judicielle myndigheder skal træffe afgørelse i en sag, som vedrører en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, eftersom undtagelserne til specialitetsreglen pr. definition kun finder anvendelse i dette tilfælde.
- 66 Med henblik på at fastlægge rækkevidden af rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, er det nødvendigt at fortolke denne bestemmelse under hensyntagen til rammeafgørelsens genstand, opbygning og formål.
- 67 Undtagelserne i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 1, og artikel 27, stk. 3, litra a)-g), gentager de undtagelser, som er indeholdt i de tidligere konventioner om udlevering, herunder navnlig dem, som er nævnt i konventionen af 1996. Undtagelserne i artikel 27, stk. 3, litra b)-d), svarer til de undtagelser, som er fastsat i denne konventions artikel 10, stk. 1, litra a)-c).
- 68 Disse undtagelser har forskellige begrundelser. Undtagelserne i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 1, og artikel 27, stk. 3, litra e)-g), er baseret på et samtykke fra de berørte medlemsstater eller et samtykke fra de judicielle myndigheder i den fuldbyrdende medlemsstat eller på et samtykke fra den person, som er berørt af den europæiske arrestordre. Undtagelserne i artikel 27, stk. 3, litra b) og d), vedrører de straffe eller foranstaltninger, som finder anvendelse. Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), vedrører straffesagen.
- 69 Undtagelserne baseret på samtykket finder anvendelse uafhængigt af den procedure, som finder anvendelse, og arten af den straf, som idømmes.

- 70 Undtagelserne i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra b)-d), omfatter ligeledes forskellige situationer. Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra b), omfatter således situationer, hvor lovovertrædelsen ikke resulterer i en straf eller sikkerhedsforanstaltning, som indebærer en tilbageholdelse. Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), vedrører situationer, hvor straffesagen i henhold til loven eller en vurdering fra den judicielle myndighed ikke resulterer i anvendelse af en foranstaltning, som begrænser den omhandlede persons personlige frihed. Rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra d), vedrører situationer, hvor personen pålægges en straf eller en foranstaltning, som ikke indebærer en tilbageholdelse, selv om denne straf eller foranstaltning kan begrænse personens personlige frihed. Sidstnævnte situation omfatter tilfælde, hvor bødestraffe eller foranstaltninger såsom samfundstjeneste eller pålæg om at gøre eller ikke at gøre noget, herunder eksempelvis et forbud mod at færdes på visse steder eller mod at forlade den pågældende medlemsstat, finder anvendelse.
- 71 Når det under straffesagen er blevet fastslået, at der foreligger en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, kan straffesagen ikke fortsætte, uden at der opnås samtykke, medmindre det fastslås, at der foreligger en af de undtagelser, som er fastsat i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra a)-f).
- 72 Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), vedrører en situation, hvor straffesagen ikke resulterer i anvendelse af en foranstaltning, som begrænser den personlige frihed.
- 73 Det følger heraf, at inden for rammerne af denne undtagelse kan en person retsforfølges og idømmes straf for en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, og som resulterer i en straf eller en foranstaltning, som indebærer en tilbageholdelse, uden at det er nødvendigt at anvende samtykkeproceduren, forudsat at der ikke anvendes nogen foranstaltning, som indebærer en tilbageholdelse, i løbet af straffesagen. Hvis personen imidlertid på domstidspunktet idømmes en straf eller en foranstaltning, som indebærer en tilbageholdelse, kræves der et samtykke til fuldbyrdelsen af denne straf.

74 Denne fortolkning følger i øvrigt af bestemmelserne i artikel 10, stk. 1, litra b), i konventionen af 1996, ligesom den fremgår af den forklarende rapport til denne konvention, godkendt af Rådet den 26. maj 1997 (EFT 1997 C 191, s. 13). I henhold til disse bemærkninger kan den anmodende medlemsstat indlede eller fortsætte en retsforfølgning eller afsige dom over en person for forhold, som er forskellige fra de forhold, som ligger til grund for udleveringen, også selv om forbrydelsen kan straffes med begrænsning af vedkommendes personlige frihed, i det omfang vedkommende hverken under retsforfølgningen eller som følge heraf er begrænset i sin personlige frihed. Det betyder ifølge denne rapport, at hvis en person idømmes en straf eller en foranstaltning, der indebærer frihedsberøvelse, kan dommen ikke fuldbyrdes, medmindre den begærende medlemsstat opnår enten den pågældendes samtykke eller den anmodede medlemsstats samtykke.

75 Rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra c), er imidlertid ikke til hinder for, at den overgivne person underlægges en foranstaltning, som begrænser hans frihed, inden samtykket opnås, forudsat at denne begrænsning er juridisk begrundet i andre anklagepunkter, som er indeholdt i den europæiske arrestordre.

76 Det tredje spørgsmål skal derfor besvares med, at undtagelsen i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra c), skal fortolkes således, at i tilfælde af en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, skal der i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 27, stk. 4, anmodes om og opnås samtykke, hvis det er nødvendigt at fuldbyrde en straf eller en frihedsbegrænsende foranstaltning. Den overgivne person kan retsforfølges og idømmes straf for en sådan lovovertrædelse, inden dette samtykke opnås, forudsat at der ikke anvendes nogen frihedsbegrænsende foranstaltning i løbet af den fase, som vedrører retsforfølgningen og dommen hvad angår denne lovovertrædelse. Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), er imidlertid ikke til hinder for, at den overgivne person underlægges en frihedsbegrænsende foranstaltning, inden samtykket opnås, forudsat at denne begrænsning er juridisk begrundet i andre anklagepunkter, som er indeholdt i den europæiske arrestordre.

Sagens omkostninger

- 77 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

- 1) **Med henblik på at afgøre, om der er tale om en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, som omhandlet i artikel 27, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, og som nødvendiggør iværksættelse af samtykkeproceduren i rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra g), og artikel 27, stk. 4, er det nødvendigt at undersøge, om de forhold, der udgør lovovertrædelsen, i henhold til den retlige beskrivelse fra den udstedende medlemsstat er de forhold, for hvilke personen er blevet overgivet, og om der er tilstrækkelig overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af arrestordren, og de oplysninger, der er nævnt i det senere procesdokument. Ændringer med hensyn til tid og sted er tilladt, forudsat at de fremgår af de oplysninger, som er blevet indsamlet i løbet af den procedure, som finder anvendelse i den udstedende medlemsstat med hensyn til den adfærd, som er beskrevet i arrestordren, at de ikke ændrer lovovertrædelsens karakter, og at de ikke medfører grunde til at afslå fuldbyrdelse i henhold til rammeafgørelsens artikel 3 og 4.**

- 2) **Under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, kan en ændring i beskrivelsen af lovovertrædelsen vedrørende arten af det omhandlede narkotika ikke i sig selv indebære, at der er tale om en »anden**

lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet som omhandlet i artikel 27, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584.

- 3) Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at i tilfælde af en »anden lovovertrædelse« end den, for hvilken den pågældende er overgivet, skal der i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 27, stk. 4, anmodes om og opnås samtykke, hvis det er nødvendigt at fuldbyrde en straf eller en frihedsbegrænsende foranstaltning. Den overgivne person kan retsforfølges og idømmes straf for en sådan lovovertrædelse, inden dette samtykke opnås, forudsat at der ikke anvendes nogen frihedsbegrænsende foranstaltning i løbet af den fase, som vedrører retsforfølgningen og dommen hvad angår denne lovovertrædelse. Undtagelsen i artikel 27, stk. 3, litra c), er imidlertid ikke til hinder for, at den overgivne person underlægges en frihedsbegrænsende foranstaltning, inden samtykket opnås, forudsat at denne begrænsning er juridisk begrundet i andre anklagepunkter, som er indeholdt i den europæiske arrestordre.**

Underskrifter